

عنوان مقاله:

نقد و تحلیل تطبیقی دیدگاه های توجیهی مفسران معاصر درباره آیات جهاد ابتدایی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های تفسیر تطبیقی، دوره 8، شماره 15 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

کازم قاضی زاده - استادیار دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

زهره کفایی جلیلی فرد - دانشجوی دکتری تربیت مدرس، تهران، ایران

شادی نفیسی - دانشیار دانشگاه تهران، تهران، ایران

نصرت نیل ساز - گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۱۰ | تاریخ اصلاح: ۱۴۰۱/۰۲/۲۳ | تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۲/۲۳ مفسران و فقها، مطالب بسیاری درباره جهاد که از ارکان مهم اسلام و فروع دین است، نگاشته اند. مشهور فقها و بسیاری از مفسران متقدم، قائل به جواز یا حتی وجوب دو نوع جهاد ابتدایی و جهاد دفاعی بوده اند. در سده های اخیر، به جهت مناسبات گوناگون اجتماعی مانند آزادی عقیده، گروهی از مفسران منکر جهاد ابتدایی هستند؛ زیرا آن را در تهافتی آشکار با آزادی عقیده می دانند. گروه دیگر در تبیین خود از جهاد ابتدایی، توجیهاات و تاویلاتی را به کار می برند تا بتوانند از این طریق، جهاد ابتدایی را به تاویل جهاد دفاعی برند و تضاد مذکور را در ظاهر حل کنند. دیدگاه های گروه دوم را می توان در چهار عنوان قرار داد: ۱. جهاد ابتدایی به منزله دفاع از فطرت انسانی؛ ۲. جهاد ابتدایی به منزله جنگ پیش دستانه؛ ۳. جهاد ابتدایی به منزله جهاد تبلیغی؛ ۴. جهاد ابتدایی به منزله نفی خرافه و باطل. پژوهش حاضر به این دیدگاه های تاویلی به روش توصیفی-تحلیلی و انتقادی می پردازد و در انتها هیچ یک از آن ها را تمام نمی داند؛ زیرا هیچ کدام با مفهوم مشهور جهاد ابتدایی انطباق کامل ندارد و هم چنین آن تهافت یادشده را به خوبی حل نمی کند. قاضی زاده، ک؛ کفایی جلیلی فرد، ز؛ نفیسی، ش؛ نیلساز، ن. (۱۴۰۱). نقد و تحلیل تطبیقی دیدگاه های توجیهی مفسران معاصر درباره آیات جهاد ابتدایی، دوفصل نامه پژوهش های تفسیر تطبیقی. ۸ (۱۵)، ۱۶۷-۱۹۲. Doi: ۱۰.۲۲۰۹۱/PTT.۲۰۲۲.۶۴۵۰.۱۹۰۵

کلمات کلیدی:

جهاد ابتدایی، دفاع از فطرت انسانی، جهاد تبلیغی، جنگ پیش دستانه، آزادی عقیده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1591984>

